

REFERAT Landdistriktsudvalget d. 13-08-2026

Mødedato Torsdag d. 13. august 2026 kl. 16:00

Mødested E.3.16

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om udmøntningsplanen for attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet....	4
Orientering om forslag til udmøntningsplan for ”En mere erhvervsvenlig kommune og flere arbejds	6
Områdefornyelse Albæk - afslutning.....	8
Status for Grøn Trepark arbejdet og de kommende opgaver.....	11
§11 - Anmodning fra Anne Hjortshøj (S) vedr. naturbaseret udvikling i landsbyerne.....	13
Sagsstyringsliste pr. 8. juli 2026.....	15
Forvaltningen og formanden orienterer.....	17
Digital underskrift for tilstedeværelse.....	18

Godkendelse af dagsorden

BESLUTNING

Intet forfald til mødet.

Orientering om udmøntningsplanen for attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet

RESUMÉ

Med denne sag orienteres landdistriktsudvalget om udmøntningsplanen for attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet, som erhvervs- og planudvalget behandlede den 6. august.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

BESLUTNING

Udsat, idet der udarbejdes en ny sag i Erhvervs- og Planudvalget.

Sagsfremstilling

I forbindelse med byrådets godkendelse af en strategisk plan for 'Fremtidens Randers Kommune' blev besluttet i alt fem overordnede målsætninger – som hver ledsages af en udmøntningsplan med en beskrivelse af hvilke konkrete indsatser, der igangsættes for at opnå målsætningerne:

1. 'Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes'
2. 'Flere selvforsørgende borgere'
3. 'En mere erhvervsvenlig kommune og flere arbejdspladser'
4. 'Øget sundhed og trivsel'
5. 'Attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet'

Erhvervs- og Planudvalget har hovedansvaret for målsætningen "Attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet" og godkendte den 6. august udkast til udmøntningsplanen, der skal være med til at indfri denne målsætning.

Udmøntningsplanen fremlægges for landdistriktsudvalget til orientering og er vedlagt sagen som bilag.

ØKONOMI

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Orientering om forslag til udmøntningsplan for "En mere erhvervsvenlig kommune og flere arbejdspladser"

RESUMÉ

Landdistriktsudvalget orienteres om forslag til en første version af en udmøntningsplan med konkrete indsatser for målsætningen: En mere erhvervsvenlig kommune og flere arbejdspladser som erhvervs- og planudvalget behandlede den 6. august 2026.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Landdistriktsudvalget,

1. at orienteringen om forslag til udmøntningsplan for "En mere erhvervsvenlig kommune og flere arbejdspladser" tages til efterretning.

BESLUTNING

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med byrådets godkendelse af en strategisk plan for 'Fremtidens Randers Kommune' blev besluttet i alt fem overordnede målsætninger – som hver ledsages af en udmøntningsplan med en beskrivelse af hvilke konkrete indsatser, der igangsættes for at opnå målsætningerne:

1. 'Flere børn og unge i udsatte positioner skal løftes'
2. 'Flere selvforsørgende borgere'
3. 'En mere erhvervsvenlig kommune og flere arbejdspladser'
4. 'Øget sundhed og trivsel'
5. 'Attraktiv bosætningskommune og boliger i bedre kvalitet'

Erhvervs- og Planudvalget har hovedansvaret for målsætningen "En mere erhvervsvenlig kommune og flere arbejdspladser" og godkendte den 6. august udkast til udmøntningsplanen, der skal være med til at indfri denne målsætning.

Udmøntningsplanen fremlægges for landdistriktsudvalget til orientering og er vedlagt sagen som bilag.

ØKONOMI

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Videre proces

Den godkendte udmøntningsplan fremsendes til byrådet som en del af det samlede budgetmateriale 2027-2030.

Områdefornyelse Albæk - afslutning

RESUMÉ

Byrådet godkendte den 14. juni 2021 program for områdefornyelse i Albæk. Forvaltningen har siden godkendelsen arbejdet på gennemførelsen af områdefornyelsens delprojekter. Delprojekterne omhandler kulturelle formål, trafikale foranstaltninger, klimatilpasning, forskønnelse og landsbyudvikling.

Idet anlægsprojekterne er afsluttet og den femårige projektperiode for indsatsen er nået, skal områdefornyelsen afsluttes.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til byrådet via landdistriktsudvalget og økonomiudvalget,

1. at regnskab for områdefornyelsen i Albæk godkendes

Beslutning fra Landdistriktsudvalget, den 13. august 2026, punkt 86:

Godkendt.

BESLUTNING

Godkendt.

Sagsfremstilling

Randers Kommunes byråd vedtog den 14. juni 2021 program for områdefornyelse i Albæk og frigav en anlægsbevilling på 12,95 mio. kr. Af det samlede budget udgjorde Randers Kommunes nettoudgift 2,53 mio. kr.

Siden igangsætningen af områdefornyelsen har delprojekternes samlede økonomiske ramme ændret sig. Der er i projektperioden tilført midler i form af tillægsbevillinger, ligesom der løbende er arbejdet med fundraising og søgt supplerende ekstern finansiering. Det samlede budget for områdefornyelsen er således på 19,67 mio. kr., med en kommunal nettoudgift op til 4,49 mio. kr. Det samlede regnskab er endt med udgifter for 19,66 mio. kr.

Regnskabet for områdefornyelsen er vedlagt som bilag 1.

Projekter

I områdefornyelsen er der gennemført to større anlægsprojekter, 'Bytorvet' og 'Klyngehuset Kronjylland', samt supplerende mindre initiativer.

Projektet ved 'Bytorvet' er et klassisk byrumsprojekt, der kombinerer trafiksanering med

forskønnelse og klimatilpasning. De gennemførte reguleringer af vejarealet indsnævrer kørebanerne og øger trafiksikkerheden, mens ny beplantning, belysning og belægninger visuelt løfter bymidten og håndterer overfladevand i området. Der er etableret trafikale foranstaltninger langs Nedre Vej og en sammenhængende 40 km-zone igennem hele byen.

'Klyngehuset Kronjylland' fungerer som et nyt samlingspunkt, der styrker fællesskabet og det sociale liv i lokalområdet på tværs af brugergrupper og Landsbyklyngen Kronjyllands 13 landsbyer. Samtidig er huset et støttepunkt for friluftslivet og turismen ved fjorden, fordi faciliteterne kan bruges af både lokale motionister, vandrere og gæster udefra. Huset er med til at løfte hverdagen i byen og samtidig gøre Albæk mere attraktiv som naturdestination.

De gamle boldbaner ved Albæk Stadion, hvor 'Klyngehuset Kronjylland' nu ligger, er omdannet til et nyt landskabsrum med blandt andet regnvandsbassin og engområder. Landskabsprojektet trækker naturen helt ind i byen og arbejder med biodiversitet og hjemmehørende arter, hvilket skaber en naturlig overgang mellem landsbyen og det omgivende landskab. Her er supplerende faciliteter som terrasse, bålhytte og shelter. Landskabsprojektet indeholder en terrænbearbejdning, hvor man har reetableret en del af den gamle bakkede kystskrænt. Landskabsprojektet er udført med en jordbalance i nul, hvor alt opgravet jord genanvendes på stedet.

Synergi

Indsatserne i områdefornyelsen er udført parallelt med andre initiativer for at opnå synergieffekt på tværs.

For at optimere anlægsfasen er områdefornyelsen og Vandmiljø Randers' separatkloakering i Albæk udført som ét samlet udbud med samme hovedentreprenør. Områdefornyelsens anlægsarbejder skete derfor i forlængelse af Vandmiljø Randers' gravearbejde. Dette har sikret en sammenhængende teknisk løsning og økonomisk optimering.

Der er i områdefornyelsen arbejdet med synergi til Randers Fjord Stien gennem etablering af lokale stisløjfer og opsætning af vejvisningsskilte og bænke, der binder landsbyen tættere sammen med stisystemet ved fjorden. De nye faciliteter ved Klyngehuset er med til at understøtte friluftslivet og det samlede facilitetstilbud i Naturpark Randers Fjord.

Der har desuden været fokus på synergi til lokale naturgenopretningsprojekter med skovrejsning og genslyngning af Østrup Bæk. Områdefornyelsens nye stiforbindelser, opholdspladser og grønne arealer er tænkt sammen med denne indsats. Det sikrer, at de rekreative investeringer kobles direkte på kommunens brede klima- og naturmål, samt understøtter Albæks herlighedsværdi og bosætningsattraktivitet.

Evaluerings og forankring

I en områdefornyelse skal der arbejdes med partnerskaber, samskabelse og borgerinddragelse. Formålet er at sikre et lokalt ejerskab til projekterne. Områdefornyelsen i Albæk er udviklet i tæt samarbejde med borgerne i Albæk gennem borgermøder, arbejdsgrupper, fælles arbejdsdage og sociale aktiviteter. Den tidlige inddragelse sikrer en

stærk lokal forankring, som er afgørende for, at de nye byrum efterfølgende fyldes med liv og fællesskab. Resultaterne fra særligt den indledende borgerinddragelse og samarbejdet omkring Klyngehuset har resulteret i et fællesskabsengagement og en fornyet stolthed. Klyngehuset har dagligt besøgende gæster, og borgerne oplever positive tilbagemeldinger fra de forskellige brugergrupper og besøgende. Dette bekræfter, at der er skabt det lokale ejerskab, som er nødvendigt for at drive og udvikle rammerne videre, når områdefornyelsen afsluttes.

I gennem områdefornyelsen og initiativet 'Det er dejligt på landet' er der igangsat en udviklingsproces og borgerdialog om at genaktivere de firelængede gårde og skabe alternative boformer. Indsatsen er et samarbejde imellem kommunen, borgerne og Arkitektforeningen. Der er afholdt en arkitektkonkurrence, en konference og faciliteret en proces med en arbejdsgruppe. Disse initiativer omsætter programmets mål om at sikre kulturarven og understøtte den fremtidige bosætning. Arbejdet har synliggjort gårdlængernes potentiale og skabt en stærk forankring, som borgerne kan arbejde videre med efter områdefornyelsens afslutning.

Afslutning

En områdefornyelse kan maksimalt vare fem år, hvorfor områdefornyelsen i Albæk skal være afsluttet i 2026. Efter afslutning af områdefornyelsen skal regnskabet revisorgodkendes og sendes til Social- og Boligstyrelsen.

ØKONOMI

Byrådet godkendte den 14. juni 2021 program for områdefornyelse i Albæk og frigav en anlægsbevilling på 12,95 mio. kr., samt en indtægtsbevilling på 10.415.000 kr. Indtægtsbevillingen bestod af 5,91 mio. kr. i statslig refusion samt 1,5 mio. kr. fra Lokale og Anlægsfonden og 3 mio. kr. fra Realdania. Kommunens nettoudgift udgjorde 2,53 mio. kr. og blev finansieret fra rammen til byfornyelsesprojekter.

Den 26. juni 2023 godkendte byrådet en tillægsbevilling til områdefornyelsen bestående af en anlægsbevilling på i alt 6,3 mio. kr. samt en indtægtsbevilling på 4,34. Indtægten bestod af statslig refusion svarende til 2,94 mio. kr., samt 0,7 mio. kr. i tilskud fra LAG Randers Favrskov samt 0,7 mio. kr. i tilskud fra Nordea Fonden. Af tillægsbevillingen udgjorde Randers Kommunes nettoudgift 1,96 mio. kr., som blev finansieret fra rammen til byfornyelsesprojekter.

Der har desuden været en yderligere finansiering fra Realdania på 0,415 mio. kr.

Områdefornyelsens samlede budget er derfor 19,67 mio. kr., og Randers Kommunes nettoudgift 4,49 mio. kr.

Randers Kommunes midler kan lånefinansieres med op til 95% af nettoudgifterne.

Status for Grøn Trepert arbejdet og de kommende opgaver

RESUMÉ

Forvaltningen gennemgår på mødet status for det igangværende arbejde i den grønne trepart og introducerer de kommende opgaver i 2026 og 2027

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at udvalget, på basis af forvaltningens gennemgang af status og kommende opgaver, drøfter opgaven,
2. at Klimapartnerskabet inviteres til at stå i spidsen for udrulningen i alle tre oplande,
3. at byrådet repræsenteres i Klimapartnerskabet af formand og næstformand for landdistriktsudvalget samt Karen Lagoni som udpeget af byrådet,
4. at Klimapartnerskabet inviteres til at indgå i tæt samarbejde med fondene og borgerne i oplandet omkring Gudenåen i forhold til udrulningen af den grønne trepart for Randers Fjord,
5. at Klimapartnerskabet informerer landdistriktsudvalget og byrådet halvårligt om status på udrulningen.

BESLUTNING

1. at drøftet.
2. - 5. at sagen tilbagesendes til forvaltningen med henblik på at udarbejde en ny sag vedrørende indstillingspunkt 2 til 5.

Sagsfremstilling

Forvaltningen repræsenteret af sektionsleder Michael Damm vil gennemgå status for den grønne trepart og de kommende opgaver med henblik på at give udvalget en detaljeret indsigt i opgaven og mulighed for at drøfte indsatser og ambitioner for opgaven.

På mødet vil opgaveomfanget også blive uddybet.

Niels Jørgen Thomsen og Karen Lagoni er byrådets repræsentanter i de tre grønne treparter, som Randers Byråd deltager i. På mødet deltager Karen Lagoni som byrådets anden repræsentant i den grønne trepart.

Forvaltningen har nu haft dialog med Landboforeningen Kronjylland vedrørende grøn trepart. De ønsker at forankre samarbejdet omkring den grønne trepart i Klimapartnerskabet, uanset hvilket fjordopland, der arbejdes i.

Klimapartnerskabet er et partnerskab mellem byrådet og landboforeningerne med henblik på at understøtte et bæredygtigt landbrug i Randers Kommune. Partnerskabet arbejder med tre hovedtemaer:

1. den grønne trepart,
2. at understøtte en grøn udvikling i landbrugsproduktionen,
3. at indtænke landbruget i energiproduktionen

Landdistriktsudvalget har tidligere besluttet, at borgermøderne i regi af den grønne trepart afholdes sammen med landbrugsforeningerne i oplandene til Hjarbæk Fjord og Mariager Fjord, og at Klimapartnerskabet i oplandet til Randers Fjord inviteres til at stå i spidsen for udrulningen.

Forvaltningen foreslår, at landbrugets ønske imødekommes, så Klimapartnerskabet inviteres til at stå i spidsen for udrulningen i alle tre oplande.

ØKONOMI

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen

§11 - Anmodning fra Anne Hjortshøj (S) vedr. naturbaseret udvikling i landsbyerne

INDSTILLING

Sagen forelægges til beslutning.

BESLUTNING

Forvaltningen fremlægger eksempler på, hvordan der i udviklingssamarbejdet arbejdes med natur-, landskabs- eller andre potentialer i konkrete områder.

Sagsfremstilling

Anne Hjortshøj, Socialdemokratiet, har i mail af d. 13. juni 2026 fremsendt følgende:

"Forslag til behandling i Landdistriktsudvalget

Naturbaseret udvikling i landsbyerne

Socialdemokratiet ønsker at undersøge potentialet i at styrke landsbyudviklingen gennem natur, fællesskab og lokale borgerinitiativer.

Randers Kommune rummer store naturværdier med mulighed for at tiltrække borgere, der ønsker at bo tæt på naturen og være en del af aktive lokalsamfund. Samtidig ses et stigende engagement i lokale fællesskaber som kogræsserlaug, fødevarefællesskaber, fælleshaver og naturprojekter.

Vi ønsker derfor belyst, hvordan naturbaseret udvikling kan understøtte bosætning, fællesskab og livskvalitet i kommunens landsbyer, herunder hvordan Grøn Trepert, Naturpark Randers Fjord, skovrejsning og Gudenåplanen kan bidrage til udviklingen af levende landsbyer med stærke natur- og fællesskabsprofiler.

Arbejdet foreslås belyst med inspiration fra Alling Naturpark.

Forvaltningen bedes undersøge:

- Potentialet for naturbaseret landsbyudvikling i Randers Kommune*
- Hvordan Grøn Trepert, Naturpark Randers Fjord, skovrejsning og Gudenåplanen kan understøtte bosætning og lokale fællesskaber*
- Muligheder for at understøtte lokale borgerdrevne natur- og fællesskabsprojekter*
- Mulige samarbejder mellem landsbyer, lodsejere, foreninger og kommune"*

ØKONOMI

De økonomiske konsekvenser ved forslaget ikke er vurderet.

Sagsstyringsliste pr. 8. juli 2026

RESUMÉ

Orientering om forventede sager til de kommende landdistriktsudvalgsmøder.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at orienteringen om forventede kommende sager tages til efterretning.

BESLUTNING

Taget til efterretning. Sagsstyringslisten tilføjes sag om beredskab i landdistrikter.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet en oversigt over forventede sager til de kommende møde i udvalget. Dette sker med henblik på at give udvalget et bedre indblik i de kommende sager.

9. september

Landdistriktsudvalget besøger en landsby i kommunen
Budgetopfølgning pr. 31. maj 2026
Finansieringsmuligheder i landdistrikterne - Politisk bestilt - Affødt af §11-sag
Klimasikring i landdistrikterne - Politisk bestilt - Affødt af §11-sag
Afslutning på regnskab for Landdistriktskonferencen
Tilskud til udlejning af forsamlingshuse
Dagsorden for temamødet for forsamlingshuse
LAG projekt - Bæredygtige rammer til Ådalen Retræte
LAG projekt - Vandtårnet i Langå - forprojekt
Afrapportering på landskabsanalyse 2026

7. oktober

Afslutning på markedsføringskampagnen
Tema for Landdistriktskonferencen 2027
Forslag til dagsorden for fællesmødet med LAG Randers-Favrskov
Landdistriktspriser 2026
Myndighedsgodkendelse af Alling å reetablering
Vurderingskriterierne for Landsbypuljen
Tilbud på landdistriktsredegørelse

12. november

Landdistriktsudvalget besøger en landsby i kommunen

Områdefornyelse Ålum - Vedtagelse af program
Uddeling af Landsbypuljens 2. runde 2026

Forvaltningen gør opmærksom på, at der kan forekomme ændringer.

ØKONOMI

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Forvaltningen og formanden orienterer

BESLUTNING

Intet særskilt at berette.

Digital underskrift for tilstedeværelse

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at der underskrives digitalt for tilstedeværelse på mødet.

BESLUTNING

Godkendt.